

VINTERSÆD

2025-2026

- Vælg imellem 5 stærke sorter

Vestjyllands Andel

Sammen om praktisk innovation

10 GODE GRUNDE

– til at vælge certificeret såsæd

- 1 CERTIFICERET SÅSÆD ER SORTSREN**
Sortsren såsæd medfører, at alle planter i marken er ensartede m.h.t. modning, stråstyrke, kvalitet o.s.v. Samtidig er der fuld sporbarhed ved salg til malt, brød m.v.
- 2 CERTIFICERET SÅSÆD ER ARTSREN**
Når der ikke er blandet fremmede kornarter i, kan avlen lettere afsættes til industri og eksport med øget sporbarhed, og foderværdien vil være mere ensartet.
- 3 CERTIFICERET SÅSÆD ER FRI FOR SYGDOMME**
Udsædsbårne sygdomme, der skader afgrøden, forebygges ved bejdsning med et anerkendt bejdsemiddel, bejdset i højteknologiske maskiner og med elektronisk overvågning af bejdsningen. Certificeret økologisk udsæd er dog ikke bejdset.
- 4 CERTIFICERET SÅSÆD HAR EN GARANTERET SPIREEVNE**
Høj spireevne giver sikkerhed for normale og kraftige planter samt ensartet fremspiring.
- 5 CERTIFICERET SÅSÆD ER RENSET FOR UKRUDTSFRØ**
Ukrudt påfører afgrøden konkurrence om vand og næringsstoffer, og forurener marken og evt. efterfølgende afgrøder (frøgræsudlæg).
- 6 CERTIFICERET SÅSÆD ER FRI FOR FLYVEHAVRE**
Certificeret såsæd er dyrket på marker, der ved markkontrol er fundet fri for flyvehavre.
- 7 CERTIFICERET SÅSÆD ER RENSET FOR SMÅ KERNER**
Store, ensartede kerner sikrer god og ensartet etablering af afgrøden, hvilket giver et sikkert og højere udbytte.
- 8 CERTIFICERET SÅSÆD GIVER STØRRE SIKKERHED**
Hvis uheldet er ude, og såsæden ikke lever op til kvalitetskravene, ydes der erstatningsudbetaling efter Landbrugsstyrelsens regler. Danmark er det eneste land i Europa med denne ordning.
- 9 MED CERTIFICERET SÅSÆD FØLGER RÅDGIVNING**
En stab af erfarne såsædsfolk står klar med gode råd om de enkelte sorters dyrknings- og kvalitetsegenskaber, så avleren kan få det bedst mulige økonomiske resultat ud af sit sortsvalg.
- 10 CERTIFICERET SÅSÆD OG FREMTIDEN**
Ved at vælge certificeret såsæd bidrager man til en fortsat udvikling af nye og endnu bedre sorter fra forædlerne via licensindtægterne, forædlerens eneste indtægtskilde.

Vigtigt at beregne den rigtige udsædsmængde – for hver dag, hvert parti og hvert såbed

SÅBEDSKVALITET	% FORVENTET MARKSPIRING		SÅDYBDE, CM		
	SEPTEMBER	BEGYNDELSEN AF OKTOBER	KORN		RAPS
			KONVENTIONELLE	HYBRIDER	LINIE OG HYBRIDER
GOD	85	80	4-5	2-3	1-2, dog dybere hvis meget tør jord
MIDDEL	80	75			
DÅRLIG	75	70			

Det er helt afgørende at indregne partiets TKV og de anbefalede plantetal på næste side i forhold til arter og såtidspunkter. De angivne retningsgivende plantetal er fastsat efter landsforsøg og erfaringer. Den varierende faktor for beregning af den rette udsædsmængde, er fastsættelsen af vurderet fremspiringsprocent under de givne forhold. En forskel i forventet fremspiring på f.eks. 15% betyder en ændret udsædsmængde på 30 kg/ha.

$$\frac{\text{Tusindkornsvægt (TKV)} \times \text{ønsket plantetal (pl./m}^2\text{)}}{\text{Forventet markspiringsprocent}}$$

= Kg udsæd pr. ha

ØNSKET ANTAL PLANTER PR. M² AFHÆNGIG AF SÅTIDSPUNKT							
	AUGUST		SEPTEMBER		OKTOBER		
ART	10.-24.	25.-31.	20.-25.	26.-30.	1.-10.	11.-20.	21.-31.
VINTERRAPS, LINIE	70						
VINTERRAPS, HYBRID	50	60					
VINTERBYG, 2-RADET			350	400			
VINTERBYG, 6-RADET			350	400	450		
VINTERHVEDE			375	375	400	450	
VINTERRUG				275	325	350	450
VINTERRUG, HYBRID				250	300		

*Plantetallet i vinterraps reduceres med 10 pl./m² ved etablering på 50 cm rækkeafstand.

Spar ikke på udsæden og sørg for, at der er planter nok ved ikke at overvurdere markspireprocenten. Markspireprocenten er typisk 80-90%, hvor 90% kun er i et perfekt såbed. Ved at tælle antallet af fremspirede planter pr. meter sårække kan du på en nem og hurtig måde tjekke, om der er det ønskede antal planter. Se oversigten nedenfor.

PLANTER PR. M².	ØNSKET ANTAL PLANTER PR. METER SÅRÆKKE	
	12,5 CM RÆKKEAFSTAND	25 CM RÆKKEAFSTAND
250	31	63
300	38	75
350	43	88
400	50	100
450	56	113

ANTON

VINTERRAPS, LINIE

FORÆDLER: CLUSER BREEDING INTERNATIONAL GMBH

Egenskaber:

- Meget højtydende linjesort
- Kraftig men kompakt vækst i efteråret
- God konkurrenceevne overfor ukrudt
- Lav modtagelighed for Phoma
- Lav modtagelighed for Kransskimmel ifølge forædleren

UDBYTTEPOTENTIALE

Lav				Høj
-----	--	--	--	-----

OLIEINDHOLD

Lav				Højt
-----	--	--	--	------

PHOMA

Lav modtag.				Modtagelig
-------------	--	--	--	------------

PLANTEHØJDE

Lav				Høj
-----	--	--	--	-----

STÆNGELSTYRKE

Lav				Høj
-----	--	--	--	-----

MODNINGSTID

Tidlig				Sen
--------	--	--	--	-----

ETABLERINGSTIDSPUNKT

1/8			20/8	31/8
-----	--	--	------	------

Anton linie

Sælges i units med 1.500.000 spiredygtige frø.
Se specifikation på sækken.

FAKTA KONVENTIONAL AFPRØVNING

ÅR	FRØUDBYTTE (fht)	OLIEINDHOLD (%)	AFGRØDEHØJDE VED HØST (cm)	LEJESÆD (kar. 0-10)
2024**	96	51,4	156	0,7
2023**	101	-	158	0,2
2022*	-	-	-	-
2021*	105	49,3	148	0,6

*Lovbestemt værdiafprøvning. ** Landsforsøg

Kilde: Sortinfo.dk.

Dyrkningsforhold økologisk vinterraps

Forfrugten til vinterraps skal være en tidligt moden afgrøde af hensyn til rettidig såning af rapsen og en omhyggelig jordbearbejdning før såning. Derfor er vinterbyg, helsæd, kløvergræs og frøgræsser velegnede som forfrugt.

Udfordringerne ved dyrkning af raps er først og fremmest etableringen. Vinterraps kræver velafvandet og ikke komprimeret jord. Let sandjord kan anvendes til vinterraps, såfremt den kan vandes. På svær jord skal man være særlig omhyggelig med tilberedning af såbedet. Vinterraps skal sås i perioden 10.-25. august, tidligst i de nord- og midtjyske egne af landet.

Raps er følsom for kraftige skadedyrsangreb af især rapsjordlopper. En veletableret vinterraps er en god konkurrent overfor ukrudt, men kan også selv blive et ukrudtsproblem, idet spildfrø af raps kan give problemer i de efterfølgende afgrøder. Udsåning på 25 eller 50 cm rækkeafstand kan anbefales, hvis der er et højt tryk af aggressive ukrudtsarter, da det giver mulighed for en effektiv ukrudtsbekæmpelse med radrensning både efterår og forår.

VINTERHVEDE

- VÆLG DANSK FORÆDLING FRA NORDIC SEED OG FÅ HELE UDBYTTET MED HJEM

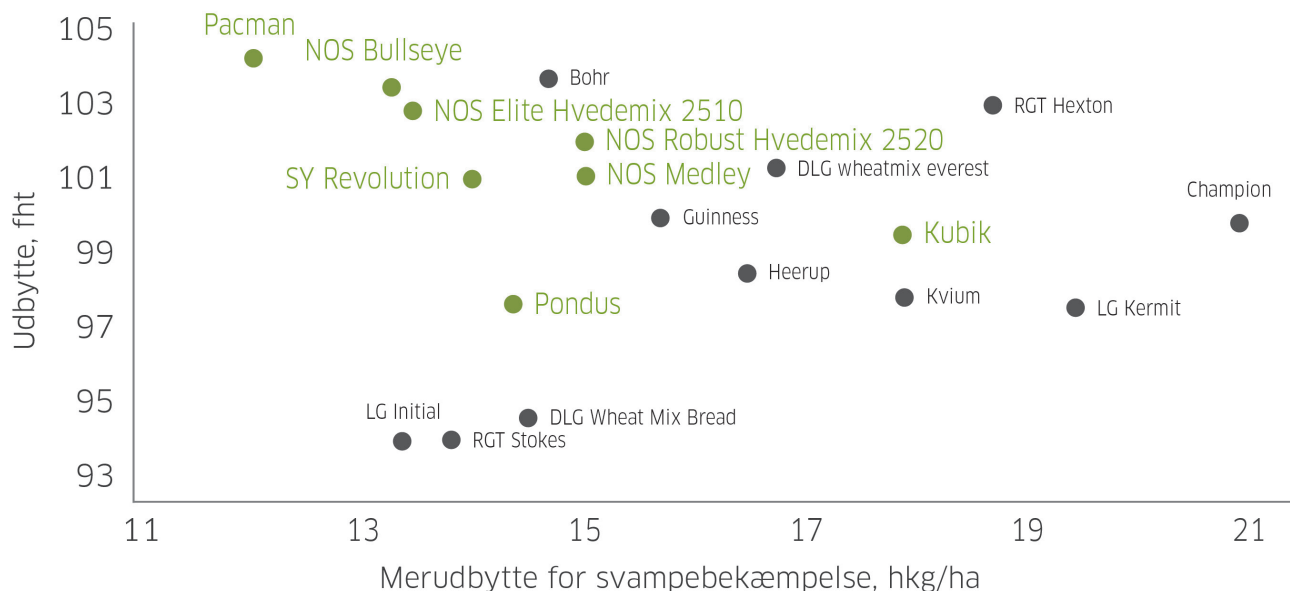
De senere år har vist, at vi skal forvente mere ekstreme og langvarige vejrforhold i Danmark. Dette stiller højere krav til sorterens tolerance og robusthed på flere parametre. Nordic Seeds nye hvedesorter har bekræftet deres robusthed ved at have de højeste udbytter og den bedste sundhed i landsforsøgene 2023 og 2024. At opnå disse resultater i to vidt forskellige dyrkningsår vidner om en imponerende robusthed, der gør sorterne ideelle til fremtidens udfordringer.

NORDIC SEED

Med sorter fra Nordic Seed sikres høje stabile udbytter og høj tolerance og robusthed mod udvint-ring, sygdomme og dryssespild.

Udbytte og merudbytte for svampebekæmpelse 2023-2024

PACMAN

VINTERHVEDE

FORÆDLER: NORDIC SEED

Egenskaber:

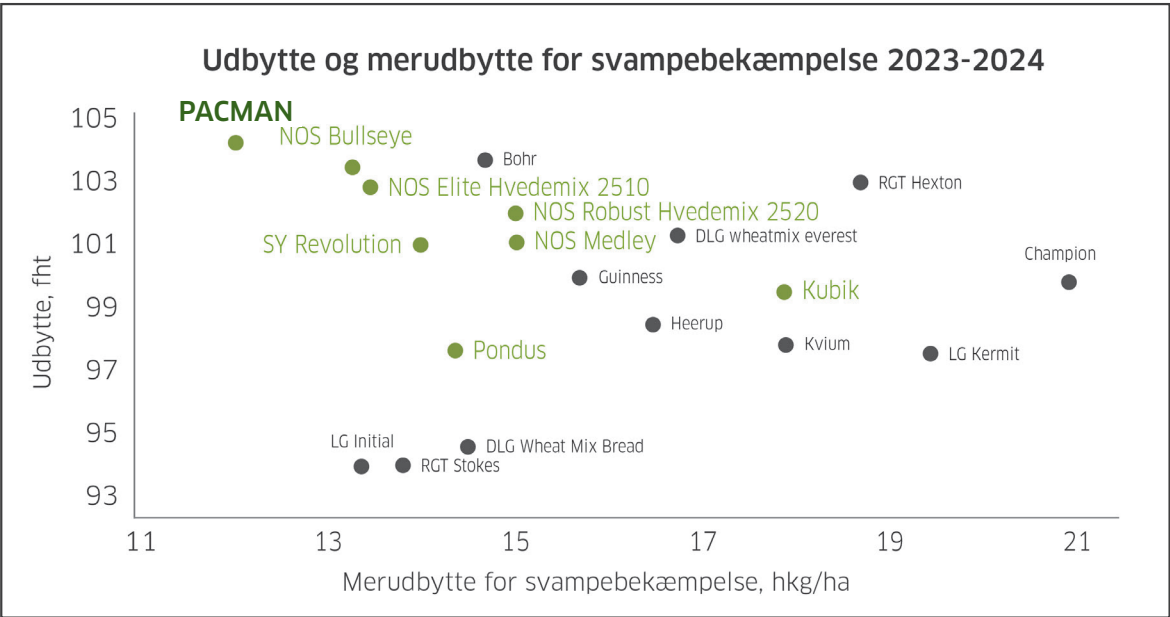
- Højest ydende sort på markedet i 2024
- Højest ydende sort som gns. over 2 og 3 år
- Lav modtagelighed for Septoria
- Resistent mod Gulrust
- Resistent mod Hvedegalmyg
- Meget robust og mangan tolerant
- Ingen dryssespild

UDBYTTEPOTENTIALE					
Lav					Høj
GULRUST					
Lav m.					Modtagelig
SEPTORIA					
Lav modtag.					Modtagelig
MELDUG					
Lav modtag.					Modtagelig
BRUNRUST					
Lav modtag.					Modtagelig
STRÅSTYRKE					
Lav					Høj
MODNINGSTID					
Tidlig					Sen
ETABLERINGSTIDSPUNKT					
1/9					10/10

FAKTA										
UDBYTTEFORSØG*							OBSERVATIONSPARCELLER			
ÅR	KERNE-UDBYTTE* (FHT)	PROTEIN-UDBYTTE* (KG/HA)	HEKTOLITER-VÆGT* (KG/HL)	PROTEIN-INDHOLD (%)	LEJESÆD (KAR. 0-10)	MERUDBYTTE FOR SVAMPEBEKÆMPELSE	MELDUG (%)	SEPTORIA (%)	GULRUST (%)	BRUNRUST (%)
2024	107	998	73,3	9,0	0,8	21,4	2,3	8,0	0,0	13,0
2023	102	1063	74,0	9,3	1,4	3,5	0,6	1,6	-	-
2022	106	1139	76,5	9,0	0,3	3,6	1,2	7,0	0,0	19,0

*Landsforsøg.

Kilde: Sortinfo.dk.

NOS CONTADOR

VINTERBYG 2-RADET

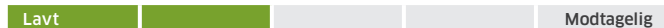
FORÆDLER: NORDIC SEED

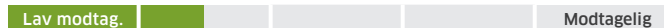
UDBYTTEPOTENTIALE

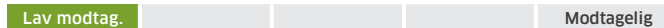
MELDUG

BYGRUST

SKOLDPLET

STRÅSTYRKE

ETABLERINGSTIDSPUNKT

Egenskaber:

- Højest ydende sort i gns. over 3 år
- Lav modtagelighed for Skoldplet
- Meget lav modtagelighed for Bladplet
- Lavt merudbytte for svampebekæmpelse
- Meget stråstiv sort

FAKTA

UDBYTTEFORSØG				OBSERVATIONSPARCELLER				
ÅR	KERNEUD-BYTT	PROTEIN-UDBYTTE	HEKTO-LITERVÆGT	MELDUG	BYGRUST	SKOLDPLET	STRÅLÆNGDE	LEJESÆD
	(FHT)	(KG/HA)	(KG/HL)	(%)	(%)	(%)	CM	(KAR. 0-10)
2024*	98	855	65,9	5,0	7,0	2,1	76	0,0
2023*	104	907	67,2	2,5	0,9	7,0	72	-
2022*	106	1024	68,7	2,8	1,0	-	78	1,3
2021**	103	991	67,5	4,7	1,3	4,6	83	1,0

*Landsforsøg. ** Lovbestemt værdiafprøvning

Kilde: Sortinfo.dk.

Dyrkningsforhold økologisk vinterbyg

Økologisk vinterbyg bør fortrinsvis dyrkes på stærkere jordtyper, da dyrkningen er mere usikker på lette jorder, bl.a. på grund af risiko for manganmangel. Dog kan man tilføje mangansulfat efter konsulenterklæring. Hvor der erfaringsmæssigt er/kan være manganmangel er det vigtigt, at jorden ved såning pakkes omhyggeligt. Vinterbyg egner sig ikke til dyrkning på lave fugtige arealer og er især følsom overfor opfrysning og for overfladevand om foråret.

En god placering af vinterbyg i sædskiftet er efter raps, bælgssæd, kartofler, frøgræs, kløvergræs eller lucerne. På grund af udvaskningsrisikoen ved efterårsplojet kløvergræs og lucerne, bør vinterbyg kun placeres her på lerjord i nedbørsfattige områder.

Vinterbyg bør normalt sås midt i september, da det er med til at sikre den bedst mulige overvintring. En udsættelse af såningen til sidst i september kan overvejes i milde egne af landet, hvilket kan være med til at reducere den mængde ukrudt, der når at spire frem om efteråret. Udsættelse af såtidspunkt til hen i oktober vil ofte føre til lavere udbytter.

KWS BERADO

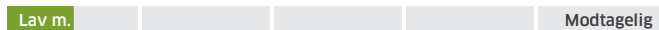
VINTERRUG, HYBRID FORÆDLER: KWS

UDBYTTEPOTENTIALE

MELDUG

BRUNRUST

SKOLDPLET

STRÅSTYRKE

Pakning

Vinterrug hybrider

Bigbags: Vinterrug hybrider sælges i bigbags med 12 millioner spiredygtige kerner (12 units pr. bigbag)

Egenskaber:

- Stabilt højtstående hybrid over flere år på alle jordtyper
- Højeste hektolitervægt gennem flere år
- Højeste hektolitervægt i supplerende forsøg 2024
- Lav modtagelighed for Skoldplet
- Lav modtagelighed for Meldrøjer

FAKTA

UDBYTTEFORSØG*					OBSERVATIONSPARCELLER		
ÅR	KERNE-UDBYTTE* (FHT)	PROTEIN-INDHOLD (%)	PROTEIN-UDBYTTE* (KG/HA)	LEJESÆD (KAR. 0-10)	MELDUG (%)	BRUNRUST (%)	SKOLDPLET (%)
2024	97	8,8	754	1,5	-	16,0	7,0
2023	99	8,9	973	3,6	-	7,0	4,8
2022	102	8,6	952	0,6	-	19,0	11,0
2021	100	8,9	856	3,6	-	0,0	11,0
2020	104	8,5	932	1,2	-	0,07	10,0

*Landsforsøg.

Kilde: Sortinfo.dk.

Dyrkningsforhold økologisk vinterrug

På grund af rugens store og dybtgående rodsystem kan rug dyrkes både på god lerjord og på let sandjord. Rugen tåler tørke og lave reaktionstal. På de lettere jorder er vinterrug ofte den kornart, der giver det bedste udbytte. Undgå dog lave områder, hvor der kan stå vand om vinteren. Sen nattefrost kan være ødelæggende for blomstringen.

Vinterrug er ikke særlig krævende, hvad angår placering i sædskiftet. Den tåler at blive placeret på samme areal flere år i træk, men kvitterer for et sundt sædskifte. Man skal altid være opmærksom på angreb af meldrøjer i afgrøden og fund af sklerotier i kornet. Det anbefales ikke at så vinterrug efter en afgrøde, der har været kraftigt angrebet af meldrøjer.

På grund af udvaskningsrisikoen ved efterårspløjet kløvergræs og lucerne bør vinterrug kun placeres efter disse forfrugter på lerjord i nedbørsfattige områder. Hvis rug placeres efter kløvergræs eller lucerne, er der stor risiko for lejesæd, og sorten skal derfor være meget stråstiv.

Økologisk vinterrug sås normalt sidst i september, men på lettere jord kan såtidspunktet udsættes til midten af oktober uden særlig udbyttedgang, og på milde lokaliteter kan der sås helt frem til november.

SU BEBOP

VINTERRUG, LINJE

FORÆDLER: HYBRO SAATZUCHT GMBH & CO. KG

FODER

BRØD

UDBYTTEPOTENTIALE

Lav Høj

MELDUG

Lav m. Modtagelig

BRUNRUST

Lav modtag. Modtagelig

SKOLDPLET

Lav modtag. Modtagelig

STRÅSTYRKE

Lav Høj

Egenskaber:

- Ny linjesort
- Meget robust sort uanset såtidspunkt og jordtype
- Lav modtagelighed for sygdomme

Vinterrug linje

Sælges i bigbags med 500 kg.

FAKTA KONVENTIONEL AFPRØVNING

ÅR	KERNE- UDBYTTE* (FHT)	PROTEIN- UDBYTTE* (FHT)	FODERVÆRDI, GRIS (KAR. 1-9)	OBSERVATIONSPARCELLER			
				MELDUG (%)	BRUNRUST (%)	SKOLDPLET (%)	LEJESÆD (KAR. 0-10)
2023	83	874	-	-	3,5	5,0	4,6
2022	86	717	-	-	0,5	7,0	3,3

*Landsforsøg.

Dyrkningsforhold økologisk vinterrug

På grund af rugens store og dybtgående rodsystem kan rug dyrkes både på god lerjord og på let sandjord. Rugen tåler tørke og lave reaktionstal. På de lettere jorder er vinterrug ofte den kornart, der giver det bedste udbytte. Undgå dog lave områder, hvor der kan stå vand om vinteren. Sen nattefrost kan være ødelæggende for blomstringen.

Vinterrug er ikke særlig krævende, hvad angår placering i sædskiftet. Den tåler at blive placeret på samme areal flere år i træk, men kvitterer for et sundt sædskifte. Man skal altid være opmærksom på angreb af meldrøjere i afgrøden og fund af sklerotier i kornet. Det anbefales ikke at så vinterrug efter en afgrøde, der har været kraftigt angrebet af meldrøjer.

På grund af udvaskningsrisikoen ved efterårspløjet kløvergræs og lucerne bør vinterrug kun placeres efter disse forfrugter på lerjord i nedbørsfattige områder. Hvis rug placeres efter kløvergræs eller lucerne, er der stor risiko for lejesæd, og sorten skal derfor være meget stråstiv.

Økologisk vinterrug sås normalt sidst i september, men på lettere jord kan såtidspunktet udsættes til midten af oktober uden særlig udbyttenedgang, og på milde lokaliteter kan der sås helt frem til november.

Afdelinger

På kortet herunder kan du se, hvor i landet vores afdelinger er placeret. På **www.vja.dk** kan du finde adresser og åbningstider på alle afdelinger.

Vi kan som altid kontaktes på **vja@vja.dk** eller tlf. **9736 6444**

Vestjyllands Andel

Sammen om praktisk innovation